

ZROZUMIEĆ
POLITYKĘ
UNII EUROPEJSKIEJ

Unia celna UE:
ochrona
obywateli
i ułatwianie
handlu

Cła

Cła w pierwszej linii służą walce z towarami niebezpiecznymi, nielegalnym obrotem handlowym, nadużyciami finansowymi i przestępczością zorganizowaną, jednocześnie ułatwiając legalny handel.

ZROZUMIEĆ POLITYKĘ UNII EUROPEJSKIEJ

Ta publikacja jest częścią serii wydawniczej poświęconej działaniom, jakie podejmuje Unia w różnych obszarach, powodom ich podejmowania i osiąganym wynikom.

Publikacje z tej serii można znaleźć na stronie:

http://europa.eu/pol/index_en.htm

<http://europa.eu/!ud99qu>

Jak działa Unia Europejska
Europa w 12 lekcjach
„Europa 2020” – europejska strategia
na rzecz wzrostu gospodarczego
Założyciele Unii Europejskiej

Agenda cyfrowa
Badania i innowacje
Bankowość i finanse
Bezpieczeństwo żywności
Budżet
Cła ✕
Działania w dziedzinie klimatu
Energia
Gospodarka morską i rybołówstwo
Granice i bezpieczeństwo
Handel
Konkurencyjność
Konsumenci
Kształcenie, szkolenie, młodzież i sport
Kultura i sektor audiowizualny
Migracja i azyl
Opodatkowanie
Polityka regionalna
Pomoc humanitarna i ochrona ludności
Przedsiębiorstwa
Rolnictwo
Rozszerzenie
Rynek wewnętrzny
Sprawiedliwość, prawa podstawowe i równość
Sprawy zagraniczne i polityka bezpieczeństwa
Środowisko
Transport
Unia gospodarcza i walutowa oraz euro
Współpraca międzynarodowa i rozwój
Zatrudnienie i sprawy społeczne
Zdrowie publiczne
Zwalczanie nadużyć finansowych

SPIS TREŚCI

Dlaczego potrzebujemy unii celnej?	3
W jaki sposób UE prowadzi działania w tej dziedzinie – zarządzanie unią celną	5
Cła i obywatele	8
Perspektywy – dziś, jutro i w dalszej przyszłości.	11
Dalsze informacje	12

Zrozumieć politykę Unii Europejskiej – Cła

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej
Dział Informacji dla Obywateli
1049 Bruksela
BELGIA

Tekst zaktualizowano w listopadzie 2014 r.

Zdjęcie na okładce i na str. 2:
© © iStockphoto.com/Oxford

12 str. – 21 × 29,7 cm
ISBN 978-92-79-41598-2
doi:10.2775/16875

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2014

© Unia Europejska, 2014
Zezwala się na powielanie niniejszej publikacji.
Wykorzystywanie lub powielanie pojedynczych zdjęć
wymaga bezpośredniej zgody posiadaczy praw autorskich.

Dlaczego potrzebujemy unii celnej?

Unia celna była jednym z pierwszych osiągnięć UE i nadal jest decydującym elementem globalnego środowiska XXI wieku. Unia celna oznacza, że jej członkowie stosują takie same stawki celne dla towarów przywożonych na ich terytorium z reszty świata oraz nie stosują żadnych stawek celnych wewnątrz między sobą. Unia celna UE jest wysoce zaawansowanym systemem, w ramach którego stosuje się obszerny zbiór wspólnych zasad dotyczących działalności importowej i eksportowej – doprowadziła też do zlikwidowania wszystkich kontroli między swoimi członkami.

Unia celna UE jest swego rodzaju skórą ciała. Otacza ona rynek wewnętrzny UE, umożliwiając swobodny przepływ towarów w jej ramach poprzez kontrolę zewnętrznego importu i eksportu towarów. Rynek wewnętrzny, na którym przedsiębiorstwa mogą sprzedawać swoje towary i inwestować w dowolnym państwie członkowskim UE, tak naprawdę nie mógłby istnieć bez unii celnej UE.

Unią celną UE w praktyce zarządza 28 służb celnych państw członkowskich działających w sposób jednolity. Funkcjonariusze celni nadzorują przepływ towarów w UE, zarówno na zewnętrznych granicach, tj. w portach, na lotniskach i na lądowych przejściach granicznych, jak i na terytorium Unii.

W ten sposób chronią konsumentów przed towarami niebezpiecznymi i zagrożeniami dla zdrowia, a także zwierzęta i środowisko naturalne przed chorobami roślin i zwierząt. Ponadto zapobiegają wypadkom oraz zapewniają pierwszą linię obrony przed zagrożeniami w łańcuchu dostaw, w tym w walce z przestępczością zorganizowaną i terroryzmem. Dzięki służbom celnym towary importowane, które są następnie sprzedawane w Europie, od zabawek po żywność i leki, są bezpieczniejsze.

Ponadto funkcjonariusze celni kontrolują wywóz wrażliwych towarów, takich jak dobra kultury, uniemożliwiając w ten sposób przemyt europejskich skarbów. Co więcej, w ramach odpowiedzialności UE wobec reszty świata kontrola celna zapobiega również nielegalnemu wywozowi odpadów.

Jednym z wielu zadań władz celnych jest ochrona cech środowiskowych. Obejmuje ona kontrolę handlu rzadkimi gatunkami zwierząt oraz egzotycznym drewnem pozyskiwanym z zagrożonych lasów. Ponadto władze celne dopilnowują odpowiedniego przewozu zwierząt i właściwej opieki nad nimi podczas transportu.

Władze celne głównie zajmują się obrotem handlowym, lecz kontrolują również pasażerów pod kątem przewozu towarów nielegalnych lub niebezpiecznych, takich jak narkotyki lub broń, a także towarów, które na przykład stwarzają ryzyko przenoszenia chorób zwierzęcych. Władze celne nie prowadzą rutynowej kontroli przemieszczenia się ludzi ani nie sprawdzają ich paszportów, ponieważ należy to do zadań straży granicznej lub policji.

Dla przedsiębiorstw prowadzących międzynarodową działalność handlową i transportową unia celna UE oznacza wspólne i uproszczone procedury w całej Unii. Niezależnie od tego, w którym państwie UE towary zostały zgłoszone do oclenia, stosuje się takie same zasady, a po ocleniu towarów mogą być one swobodnie przemieszczane lub sprzedawane w dowolnym państwie należącym do obszaru celnego UE.

Cła importowe pobierane przez władze celne pozostają ważnym źródłem dochodu dla UE, chociaż zadanie to nie jest już najważniejsze. W 2013 r. cła importowe stanowiły prawie 11% budżetu UE, tj. 15,3 mld euro.

UE jest największym blokiem handlowym na świecie, więc patrząc z perspektywy globalnej, unia celna UE jest ważnym elementem międzynarodowego obrotu handlowego. Jej pozycja negocjacyjna przeważa więc pozycję negocjacyjną każdego pojedynczego państwa UE działającego samodzielnie.

Ochrona naszych obywateli, dobrobyt naszych przedsiębiorstw oraz promowanie handlu UE zależą od najwyższej klasy usług świadczonych w ramach płynnie funkcjonującej unii celnej.

Wideo: 1-minutowy film o służbie celnej.

Operacje celne prowadzone w UE stanowią obecnie około 16% handlu światowego, który obsługuje działalność importową i eksportową wartą ponad 3400 mld euro rocznie. Skala operacji celnych jest ogromna: **średnio co minutę** 4200 ton towarów jest przywożonych lub wywożonych na podstawie ponad 500 zgłoszeń celnych, a około 70 towarów podrabianych lub pirackich jest zatrzymywanych. W miarę rozwoju handlu międzynarodowego obejmuje on również coraz więcej różnych towarów. Koordynacja na szczeblu UE pomaga władzom celnym w dotrzymaniu kroku takiemu rozwojowi.

Czym jest unia celna?

Unia celna jest porozumieniem, w ramach którego państwa jednoczą się w celu stosowania wobec reszty świata takich samych stawek celnych lub ceł importowych pobieranych od towarów. Państwa należące do takiej unii postanawiają również nie stosować ceł między sobą. Zasadniczo po ocleniu towary mogą być swobodnie przemieszczane między państwami należącymi do unii celnej.

W innych częściach świata również funkcjonują unie celne. Na przykład Mercosur zrzesza kilka państw Ameryki Południowej; również między Rosją a szeregiem krajów sąsiadujących została wdrożona unia celna.

Unia celna różni się od umowy o wolnym handlu tym, że umowa o wolnym handlu zakazuje tylko stosowania ceł między państwami, które podpisały taką umowę. Nie przewiduje ona żadnego porozumienia dotyczącego stosowania takich samych stawek celnych do towarów pochodzących z innych państw.

Przesuwanie granic – jak to się zaczęło

W 1944 r. Belgia, Holandia i Luksemburg powołały unię celną krajów Beneluksu, która weszła w życie w 1948 r. Młodzi demonstranci na zdjęciu domagali się dalszego zniesienia granic i kontroli celnych.

W 1951 r. Francja, Niemcy i Włochy wspólnie z krajami Beneluksu założyły Europejską Wspólnotę Węgla i Stali. W 1955 r. jej przewodniczący, były premier Belgii, Paul Henri Spaak, zaczął pracować nad rozszerzeniem unii celnej. Jego sprawozdanie stanowiło ważną część podstawy traktatu rzymskiego podpisanego w 1957 r., który powołał do życia Wspólnotę Europejską

i umożliwił ustanowienie unii celnej między wszystkimi jej członkami do końca następnego dekady.

Unia celna powstała 18 miesięcy przed terminem w dniu 1 lipca 1968 r.; wtedy zniesiono pozostałe należności celne w handlu wewnątrzspółnotowym oraz wprowadzono wspólną taryfę celną, która zastąpiła krajowe należności celne obowiązujące w handlu z resztą świata.

W 1993 r. zniesiono kontrole celne na granicach wewnętrznych i długie kolejki samochodów ciężarowych na przejściach granicznych pozostały tylko odległym wspomnieniem.

Przy każdym kolejnym rozszerzeniu Unii Europejskiej nowe państwa przystępowały również do unii celnej, co powodowało konieczność dostosowania ich przepisów krajowych do unijnego kodeksu celnego. Monako, państwo spoza UE, było już w unii celnej z Francją, podczas gdy Andora i San Marino zawarły porozumienia w 1991 r. Unia celna UE–Turcja weszła w życie w 1995 r., ale tak samo jak w przypadku Andory jest ona ograniczona do produktów przemysłowych i przetworzonych produktów rolnych.

Demonstracja członków belgijskiej sekcji Ruchu Europejskiego przeciwko kontrolom granicznym w Liège w 1953 r.

W jaki sposób UE prowadzi działania w tej dziedzinie – zarządzanie unią celną

Odpowiedzialność za politykę celną ponosi Unia Europejska: polityka celną jest jednym z nielicznych obszarów nazywanych wyłączną kompetencją UE. Realizacja unii celnej polega jednak na ścisłej współpracy z oraz pomiędzy państwami członkowskimi. Komisja Europejska proponuje przepisy celne UE i monitoruje ich wdrożenie. Poza tym dopilnowuje, aby unia celną była w pełni wyposażona w nowoczesne, skuteczne i ściśle powiązane środki administracji celnej, które umożliwiają sprostanie zarówno obecnym, jak i przyszłym wyzwaniom.

Za kulisami Komisja pomaga koordynować działania prowadzone przez laboratoria celne oraz opracowywanie i wdrażanie systemów informatycznych i materiałów szkoleniowych.

Służby celne współpracują z właściwymi organami w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony obywateli oraz ochrony środowiska. Funkcjonariusze celnicy i organy celne są ważnymi partnerami Europejskiego Urzędu Policji (Europolu) w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej. Oprócz tego współpracują z Eurojustem, europejską siecią organów sądowych, która wzmacnia europejską współpracę w sprawach karnych, oraz z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych.

Zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony obywateli wymaga coraz bardziej zaawansowanych technologii.

Podstawy prawne

Traktat rzymski z 1957 r. powołał do życia unię celną jako zasadniczą podstawę wspólnoty. Obecnie przepisy regulujące swobodny przepływ towarów są zawarte w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (część 3, tytuł II). Zakazują one pobierania ceł od towarów będących przedmiotem handlu między państwami członkowskimi UE oraz stanowią, że po ustanowieniu wspólnej taryfy celnej obowiązującej na granicach zewnętrznych UE należy zapewnić swobodny przepływ towarów.

Jednym z celów Komisji Europejskiej dotyczącym proponowania opłat celnych jest wspieranie handlu z państwami trzecimi z uwzględnieniem potrzeb gospodarek państw członkowskich. Rada Unii Europejskiej decyduje, jakie opłaty celne nałożyć, oraz wspólnie z Parlamentem Europejskim odpowiada za nadzorowanie współpracy celnej między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a Komisją Europejską.

Wspólna polityka handlowa, odpowiednik unii celnej, zapewnia jednolite stosunki handlowe z państwami trzecimi oraz wzmacnia wspólne systemy przywozowe i wywozowe UE.

Podstawą zarządzania działalnością unii celnej jest unijny kodeks celny (wcześniej wspólnotowy kodeks celny), który uzgodniły Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej. Mając na uwadze to, że wdrażane są nowe procesy i pojawiają się nowe wyzwania, Komisja i krajowe organy celne współpracują w zakresie dostosowania różnych procedur wykonawczych tego kodeksu.

Współpraca

Krajowi funkcjonariusze celnicy współpracują ze swoimi kolegami z całej UE, od południowo-zachodniej części Portugalii po północno-wschodni region Estonii, aby umożliwić płynny przewóz towarów od granicy do ich miejsca przeznaczenia. W UE istnieje około 450 międzynarodowych lotnisk, a jej wschodnia granica lądowa rozciąga się na prawie 10 000 km – przebiegają przez nią 133 handlowe punkty dostępu (drogowe i kolejowe). Na szczeblu UE podejmowane są nieustanne wysiłki w celu poprawy procedur celnych oraz dopilnowania, aby towary przywożone do UE lub

Kontrola celna może wspomóc walkę z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną.

© Estonian customs

wywożone z UE były traktowane tak samo, niezależnie od miejsca wprowadzenia do obszaru celnego lub wyprowadzenia z obszaru celnego.

Główne zadanie władz celnych w UE tradycyjnie polegało na pobieraniu należności celnych i pośrednich podatków od działalności importowej, takich jak podatki akcyzowe lub VAT. Jednak w ostatnich latach zaczęły one przeprowadzać szeroki zakres dodatkowych zadań kontrolnych związanych z bezpieczeństwem i ochroną. Obejmują one bezpieczeństwo produktów oraz zagrożenia dla zdrowia wynikające z importu żywności, a także zgodność z przepisami o ochronie środowiska i regulacjami weterynaryjnymi. Z punktu widzenia bezpieczeństwa zwiększone zagrożenie atakami terrorystycznymi oraz internacjonalizacja przestępczości zorganizowanej przyczyniły się do znacznego zwiększenia ilości zadań wykonywanych przez służby celne. Oprócz tego nowe wyzwania stworzyły rozszerzenia z 2004, 2007 i 2013 r., w ramach których do Unii przystąpiło 13 nowych państw, a lądowe i morskie granice UE zostały znacznie poszerzone.

Oprócz sprawdzania tego, czy towary spełniają określone normy, władze celne kontrolują również towary podrabiane, prekursorzy narkotykowe (substancje chemiczne, które można przekształcić w narkotyki) oraz nielegalny handel rzadkimi i zagrożonymi gatunkami zwierząt lub roślin. Specjalistyczne laboratoria udostępniają unii celnej wiedzę naukową niezbędną do ustalenia autentyczności i pochodzenia produktów oraz określenia charakteru substancji.

Ponadto funkcjonariusze celni wypełniają obowiązki krajowe, na przykład chronią przed przywozem nielegalnych narkotyków lub pornografią oraz wspierają pracę policji i służb imigracyjnych, zwłaszcza w walce z przestępczością zorganizowaną. Wraz z rozwojem działalności handlowej zwiększa się również potrzeba zapewnienia większej skuteczności, na przykład poprzez wykorzystanie najnowszej technologii wykrywania.

Najbardziej widoczne jest to na przykładzie wzmożonych kontroli bezpieczeństwa towarów, których celem jest przeciwdziałanie ponownemu zagrożeniu terroryzmem. Szczególnym źródłem obaw jest wykorzystywanie kontenerów do przemykania materiału jądrowego lub urządzeń radiologicznych: oprócz katastrofalnych bezpośrednich skutków ewentualnego ataku doszłoby do zahamowania rozwoju transportu i handlu międzynarodowego, co miałyby ogromne konsekwencje dla gospodarki globalnej.

Na przejściach granicznych oraz w portach i na lotniskach stosuje się nieinwazyjny sprzęt kontrolny wyposażony w technologię promieni rentgenowskich i promieni gamma, który pozwala skrócić czas kontroli przesyłek towarowych: funkcjonariusze celni mogą uzyskać wizualny obraz zawartości pojemnika bez konieczności jego rozładowania.

Jednak aby zapewnić optymalne wykorzystanie rzadkich zasobów oraz uniknąć nieuzasadnionych opóźnień w ruchu zgodnym z prawem handlu, kontrole muszą być przeprowadzane w sposób ukierunkowany, tam gdzie są one najskuteczniejsze, oraz przy użyciu technik zarządzania ryzykiem. Na podstawie kryteriów ustanowionych dla całej Unii zaawansowane systemy analizy ryzyka pozwalają funkcjonariuszom celnym zidentyfikować ładunek wysokiego ryzyka, zanim dotrze on na granicę.

Koordinacja UE umożliwia terminową wymianę informacji o zagrożeniach, zapewniając, że towary, które zostały odrzucone w jednym miejscu wprowadzenia na obszar celny, mogą zostać wykryte przy próbie ich wprowadzenia w innym miejscu. Podobnie w przypadku wykrycia istotnej tendencji w nielegalnym handlu wspólne działanie organów celnych ma decydujące znaczenie dla zwalczania tej tendencji i uniknięcia dalszych tego typu przypadków.

Służby celne kontrolują również przemyt zwierząt, ptaków i roślin.

© Belgian customs

Kontrola wagonów na torach: skaner do prześwietlenia pociągów na przejściu granicznym między Ukrainą a Polską

Współpraca w Europie i poza nią

Komisja Europejska koordynuje programy twinningowe pomiędzy starymi państwami członkowskimi UE a państwami, które niedawno przystąpiły do unii celnej. Pomaga to administracjom celnym nowych państw wziąć na siebie dodatkową odpowiedzialność za ochronę całej Unii, a nie tylko własnych granic. Inne programy pomagają wzmocnić procedury kontroli i ich egzekwowanie w krajach kandydujących i sąsiadujących.

Szersza współpraca międzynarodowa ma również kluczowe znaczenie dla ochrony interesów obywateli i przedsiębiorstw europejskich na całym świecie. Kwestie celne odgrywają ważną rolę w zawieraniu dwustronnych umów handlowych przez Unię Europejską z państwami trzecimi w celu zabezpieczenia i ułatwienia handlu międzynarodowego. Unia Europejska podpisała umowy w sprawie współpracy celnej i wzajemnej pomocy administracyjnej ze Stanami Zjednoczonymi, Kanadą, Indiami, Japonią, Hongkongiem, Koreą i Chinami. Umowy te ułatwiają i harmonizują procedury celne, co z kolei ogranicza obciążenie administracyjne i koszty dla przedsiębiorstw europejskich. Porozumienia międzynarodowe pomagają również w egzekwowaniu praw własności intelektualnej oraz w zwalczaniu nadużyć finansowych.

Organy celne państw UE oraz niektórych państw spoza UE regularnie prowadzą wspólne operacje celne: skoordynowane i ukierunkowane działania mające na celu zwalczanie przemytu lub nadużyć finansowych na konkretnych szlakach handlowych. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych wspiera te operacje, zwłaszcza poprzez zapewnienie strategicznej analizy i bezpiecznej platformy informatycznej umożliwiającej wymianę danych wywiadowczych

w czasie rzeczywistym, a także zaangażowanie śledczych i ekspertów kryminalistyki. W niektórych przypadkach w operacje te angażują się również Europol, Interpol i Światowa Organizacja Celna.

Organy celne odgrywają ponadto bardzo ważną rolę w gromadzeniu danych statystycznych. Gromadzone przez nie dane dotyczące wymiany handlowej pomagają europejskim decydom określać tendencje gospodarcze, a na podstawie ich dokumentacji podejmowane są decyzje dotyczące wprowadzenia limitów na towary, które mogą konkurować w sposób nieuczciwy z produktami unijnymi.

Sprawdzanie przechwyconych podrobionych produktów.

Cła i obywatele

**Służby celne widzą to,
czego Ty nie dostrzegasz**

Zjawisko podrabiania dotyczy nie tylko luksusowych towarów związanych z modą. Władze celne regularnie przechwytyją artykuły codziennego użytku, które mogą być potencjalnie niebezpieczne dla zdrowia publicznego i bezpieczeństwa (np. produkty pielęgnacyjne, zabawki, urządzenia elektryczne, podrobione okulary

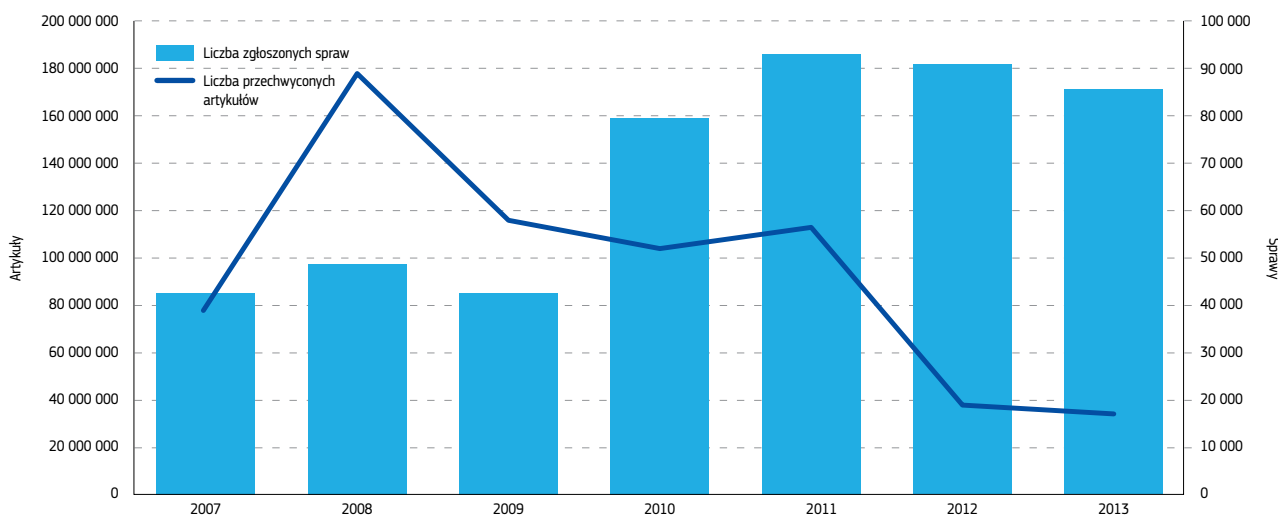
przeciwśoneczne mogące uszkodzić wzrok oraz części samochodowe, w tym hamulce). Szczególnym problemem są podrobione produkty lecznicze, które w 2013 r. stanowiły prawie jedną czwartą 36 mln zatrzymanych artykułów o szacowanej wartości prawie 770 mln euro.

Oprócz tego liczba przesyłek podejrzanych o naruszanie praw własności intelektualnej pozostaje na stałym poziomie, przy czym dwie trzecie zatrzymanych artykułów pochodzi z Chin. Decydujące znaczenie ma rozwój handlu elektronicznego: ponad 70% zatrzymanych artykułów obejmowało artykuły przesłane jako przesyłka ekspresowa lub pocztowa.

Konsumenci również mogą pomóc UE w zwalczaniu piractwa poprzez niekupowanie podróbek. Kupując podróbki, nabywcy w rzeczywistości współuczestniczą w kradzieży własności intelektualnej, która nie jest tzw. przestępstwem bez ofiar. Handel towarami podrabianymi i pirackimi pozbawia producentów towarów oryginalnych należnego im zysku, zniechęca do wprowadzania innowacji i kreatywności oraz prowadzi do utraty miejsc pracy. Ponadto może pośrednio finansować przestępczość zorganizowaną.

Organy celne chronią również zdrowie publiczne dzięki uważnemu monitorowaniu przepływu prekursorów narkotykowych. Są to substancje chemiczne wykorzystywane do legalnej produkcji, na przykład wyrobów farmaceutycznych, perfum, kosmetyków,

LICZBA ZGŁOSZONYCH SPRAW I ARTYKUŁÓW PRZECHWYCONYCH PRZEZ SŁUŻBY CELNE UE W LATACH 2007–2013

nawozów i olejów. Mogą być jednak wyjątkowo niebezpieczne, jeśli przestępcy wykorzystują je do nielegalnej produkcji narkotyków, takich jak heroina, kokaina, ecstasy lub amfetamina. Nie można zakazać handlu prekursorami narkotykowymi, lecz jest on monitorowany zarówno w ramach UE, jak i w ramach międzynarodowych – kontrole są wspierane przez środki w zakresie dokumentacji i oznakowania oraz nałożony na operatorów obowiązek uzyskania licencji i rejestracji.

Przewożenie alkoholu i tytoniu

Z wyjątkiem nowych pojazdów i bardzo dużych sum gotówki nie istnieją żadne ograniczenia co do tego, co można ze sobą zabrać podczas podróży między państwami UE, dopóki wszelkie zakupione produkty są przeznaczone do użytku prywatnego, a nie do odsprzedaży. Specjalne zasady mają jednak zastosowanie do alkoholu i tytoniu.

Niektóre państwa zezwalają na przewożenie większych ilości niż przewidują progi dotyczące użytku prywatnego ustanowione w prawie UE; informacji na ten temat udzielają organy krajowe. Aby mieć jednak pewność, że nie trzeba będzie zapłacić żadnych ceł lub grzywien, zaleca się przewożenie maksymalnie:

- 800 papierosów
- 400 cygaretek
- 200 cygar
- 1 kg tytoniu
- 10 litrów napojów spirytusowych
- 20 litrów wina wzmocnianego
- 90 litrów wina (w tym maksymalnie 60 litrów wina musującego)
- 110 litrów piwa.

Zasady te nie obowiązują podróżnych poniżej 17. roku życia, którym nie wolno przewozić żadnej ilości alkoholu lub tytoniu. Zakupów bez cła nie mogą robić osoby podróżujące z jednego państwa UE do drugiego.

Ułatwianie prowadzenia działalności handlowej

W ostatnich latach Komisja Europejska wzmocniła dialog ze społecznością przedsiębiorców. Ma on pomóc w osiągnięciu skutecznego uproszczenia i harmonizacji międzynarodowych procedur handlowych, a zwłaszcza ujednoczenia praktyk i formalności związanych z gromadzeniem, prezentowaniem, przekazywaniem i przetwarzaniem danych wymaganych w ramach procedur przywozu i wywozu. Organizacje handlowe są regularnie zapraszane do udziału w seminariach i grupach roboczych, żeby wniosły swój wkład w rozwój nowych inicjatyw politycznych i legislacyjnych.

Aby uniknąć konieczności odprawiania towarów przez władze celne na każdym etapie przewozu, unia celna harmonizuje procedury tranzytu celnego. Umożliwia to tymczasowe zawieszenie ceł, podatków i środków polityki handlowej, które stosuje się w odniesieniu do działalności importowej, tak aby formalności związane z odprawą celną były wymagane wyłącznie w miejscu przeznaczenia, a nie w miejscu wprowadzenia na obszar celny.

Podobnie Komisja Europejska oferuje porady dotyczące składowania celnego, które umożliwiają właścicielowi zatrzymanie towarów importowanych albo przed uiszczeniem cła przywozowego, albo przed ponownym wywozem. W niektórych przypadkach można odprawić towary znajdujące się pod kontrolą celną jako towary, które podlegają niższemu cłom przywozowym, przed wprowadzeniem do swobodnego obrotu: oszczędności przyczyniają się do stworzenia lub utrzymania czynności związanych z odprawą w miejscu składowania.

Komisja Europejska stale pracuje nad aktualizacją i automatyzacją procedur, aby pomóc władzom celnym w zastąpieniu formy papierowej w pełni zintegrowaną siecią elektroniczną oraz zapewnić punkt kompleksowej obsługi dla podmiotów gospodarczych.

Celem programu bezpieczeństwa celnego UE jest nie tylko wdrożenie odpowiednich kontroli bezpieczeństwa w celu zapewnienia ochrony rynku wewnętrznego, lecz także ścisła współpraca z globalnymi partnerami handlowymi w celu zapewnienia bezpieczeństwa międzynarodowych łańcuchów dostaw. Wiarygodne podmioty gospodarcze, które podejmują wysiłki wymagane w celu zabezpieczenia ich części łańcucha dostaw, mogą ubiegać się o certyfikację „upoważnionego przedsiębiorcy” i korzystać z uproszczonych procedur.

Program ten działa od 2008 r. Państwa członkowskie mogą przyznać taki status podmiotom gospodarczym spełniającym ściśle kryteria związane z przestrzeganiem przepisów celnych, odpowiednim prowadzeniem dokumentacji, wypłacalnością finansową i, w stosownych przypadkach, właściwymi normami bezpieczeństwa i ochrony. Mimo że status ten nie umożliwia podmiotom gospodarczym automatycznego korzystania z uproszczeń określonych w przepisach celnych innych państw członkowskich, podmiotom gospodarczym można przyznać uproszczenia, jeśli spełniają one określone wymogi, i nie jest wymagane ponowne sprawdzenie kryteriów, które już zostały sprawdzone, co pozwala uniknąć powielania procedur.

Ponieważ dochód ten wynika bezpośrednio ze stosowania wspólnych polityk, uważa się go za czysty przychód UE, a nie za wkład krajowy. Jest to o tyle istotne, że ten, kto płaci należność celną, nie zawsze jest rezydentem państwa członkowskiego pobierającego tę należność, co sprawia, że trudno jest równomiernie pobierać należności na szczeblu krajowym.

UE kontynuuje zawieranie dwustronnych umów o wolnym handlu z najważniejszymi partnerami, żeby w przyszłości objąć nimi większą część handlu UE. Jednak ponieważ handel światowy cały czas się rozwija, należności celne bez wątpienia będą nadal stanowiły ważny wkład w budżet UE.

Wkład do budżetu Unii Europejskiej

Mimo tego, że obecnie prawie trzy czwarte przywozu do UE są objęte zerowymi bądź obniżonymi stawkami należności celnych i średnia stawka wynosi zaledwie 1,2%, wysokość pobranych należności celnych w 2012 r. wyniosła ponad 22 mld euro. Państwa członkowskie zachowują 25% w celu pokrycia kosztów poboru należności; 16,3 mld euro przekazały natomiast UE, co stanowi prawie 13% całkowitego budżetu UE oraz ważną część tradycyjnych zasobów własnych UE oprócz opłat od produkcji rolnej i produkcji cukru.

Unia Europejska jest jednym z największych uczestników handlu światowego – jej udział w nim odpowiada udziałowi Stanów Zjednoczonych i jest większy od udziału Chin

Perspektywy – dziś, jutro i w dalszej przyszłości

Unia Europejska jest jedną ze światowych gospodarek w największym stopniu ukierunkowanych na zewnątrz i zamierza taką pozostać. W latach 1999–2010 wymiana handlowa z resztą świata uległa podwojeniu, a UE jest obecnie głównym partnerem handlowym dla 80 krajów (cztery razy więcej niż USA). Jako jeden z kluczowych rynków UE importuje więcej produktów rolnych z krajów rozwijających się niż Australia, Kanada, Japonia, Nowa Zelandia i Stany Zjednoczone razem wzięte. Unia celna UE musi dotrzymać kroku temu rozwojowi handlu.

Rozpoczęta w 2003 r. modernizacja unii celnej w kierunku eliminacji dokumentów papierowych znajduje się na zaawansowanym etapie, a niektóre administracje celne UE są regularnie oceniane jako jedne z najlepszych na świecie. Ponad 98% zgłoszeń celnych składanych w UE ma formę elektroniczną. Aby sprostać przyszłym wyzwaniom, należy jednak podejmować nieustanne wysiłki. Służby celne muszą stawić czoła rosnącej globalizacji handlu, modeli biznesowych i logistyki, a także przestępczości i terroryzmu.

Różnice w historii, geografii i szlakach handlowych oznaczają, że niektóre państwa członkowskie są obciążone w stopniu zdecydowanie większym niż inne, lecz żadne z nich nie może skutecznie stawić czoła globalizacji w pojedynkę. W 2013 r. Komisja sporządziła plany ustanowienia solidniejszej i bardziej jednolitej służby do 2020 r. poprzez zakończenie procesu modernizacji, zlikwidowanie luk oraz zreformowanie struktur zarządzania unią celną.

Decydujące znaczenie będzie miał w tym kontekście program „Cła 2020”, który jest kontynuacją podobnych inicjatyw realizowanych w latach 2007–2013. Program ten, który rozpoczął się w 2014 r. i będzie trwał 7 lat oraz dysponuje budżetem w wysokości ponad 500 mln euro, ma wesprzeć współpracę między organami celnymi poprzez ułatwianie tworzenia sieci kontaktów, podejmowanie wspólnych działań i przeprowadzanie szkoleń personelu urzędów celnych, a także finansowanie systemów informatycznych w celu rozwoju w pełni ogólnoeuropejskiego elektronicznego systemu celnego umożliwiającego wymianę informacji w czasie rzeczywistym.

Więcej informacji

- ▶ **Obszerniejszy przewodnik po unii celnej:** http://europa.eu/legislation_summaries/customs/index_pl.htm
- ▶ **Fakty i liczby:** http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/policy_issues/facts_and_figures/index_en.htm
- ▶ **Więcej informacji o wspólnej polityce handlowej:**
http://europa.eu/legislation_summaries/glossary/commercial_policy_en.htm
<http://ec.europa.eu/trade/policy/policy-making/>
- ▶ **Masz pytanie na temat UE? Odpowie na nie Europe Direct: 00 800 6 7 8 9 10 11**
<http://europedirect.europa.eu>

